

Tanulni az egyenlőséget. Megélni a méltóságot.

Emberi Jogi Fórum és Börze

Budapesti Európai Ifjúsági Központ, 2016. december 10-11.

Emberi jogi oktatás és demokratikus állampolgárságra nevelés Magyarországon - Hogyan tovább? -

A Budapesti Európai Ifjúsági Központ 2016-os Emberi Jogi Fórum és Börzéjének középpontjában a magyarországi emberi jogi oktatás és demokratikus állampolgárságra nevelés¹ áll. Az októberi 3. Compass Emberi Jogi Oktatási Fórum után ideális alkalom kínálkozik arra, hogy a magyar érdekeltek megvitassák az emberi jogi oktatás és a demokratikus állampolgárságra nevelés helyzetét Magyarországon, összegezzék a kihívásokat és az elért eredményeket, valamint meghatározzák a további lépéseket.

Háttér

Az emberi jogi oktatás – és "ikertestvére", a demokratikus állampolgárságra nevelés az Európa Tanács fiatalokkal kapcsolatos tevékenységének középpontjában áll, így ez alkotja a 20 éve működő Budapesti Európai Ifjúsági Központ programjának gerincét is. Az idén megrendezett *3. Compass Emberi Jogi Oktatási Fórum* után olyan eseményt szervezünk, amely közelebről vizsgálja meg az emberi jogi oktatás és a demokratikus állampolgárságra nevelés helyzetét Magyarországon, és amelynek kimondott célja az, hogy felfrissítse, megerősítse és fejlessze azon szervezetek, képzők és támogatók hálózatát, akik a terület kulcsfontosságú szereplői.

Az Európa Tanács Ifjúsági Osztályának küldetése és tevékenysége arra a meggyőződésre épül, hogy az emberi jogokat nem lehet kizárólag jogi eszközökkel megvédeni. Rendkívül fontos, hogy az embereket – mindenekeelőtt a fiatalokat – bevonjuk ebbe a folyamatba annak érdekében, hogy olyan szilárd alapokon álló emberi jogi kultúra jöjjön létre, amely a saját és mások jogaival is tisztában levő aktív állampolgárookra épül. Olyan emberekre, akik hajlandók és képesek is kiállni ezekért a jogokért és meg is védik azokat, ha azok bármikor veszélybe kerülnek.

Az idei Emberi Jogi Fórum és Börze célja, hogy segítse a magyarországi emberi jogi oktatással és demokratikus állampolgárságra neveléssel foglalkozó szereplők közötti kommunikációt, mind a formális, akár a nem-formális oktatás területén. Arra is törekszünk, hogy egymás munkájának megismerése által hatékonyabbá tegyük a szakmai szervezetek és a potenciális támogatók együttműködését.

---

¹ Az Európa Tanács 2010-ben elfogadott Chartája a demokratikus állampolgárságra nevelésről és emberi jogi nevelésről (<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=0900001680496563>) különbséget tesz a demokratikus állampolgárságra nevelés (DÁN) és emberi jogi nevelés (EJN) közt. Míg az előbbi az adott társadalomban élő egyének demokratikus jogai és kötelességei gyakorlásával és megvédésével, valamint a sokszínűség megbecsülésével és a demokratikus életben való aktív részvétellel foglalkozik, addig az utóbbi célja az, hogy „hozzájáruljon a társadalomban az emberi jogok egyetemes kultúrájának felépítéséhez és megóvásához.” A jelen esemény keretében ezt a két, egymással összefüggő területet együttesen kezeljük.

PROGRAMTERV

December 10

16:00-20:00 / Filmvetítés

Az Emberi Jogi Fórum és Börze nyitóeseménye a 2016. november 8-13 között zajló [Verzió Emberi Jogi Filmfesztivál](#) néhány díjnyertes filmjének vetítése lesz, amelyet a Donald és Nancy Blinken Archívum, a Fesztivál szervezője bocsát rendelkezésünkre.

December 11

Délelőtti program

10:00-10:45 / Plenáris ülés

Előadók

Dr Adam Bodnar, Emberi jogi ombudsman, Lengyelország
Antje Rothemund, az Ifjúsági Főosztály vezetője, Európa Tanács

10:45-11:00 Kávészünet

11:00-12:30 / Plenáris ülés

Vita meghívott szakértőkkel az emberi jogi oktatás és a demokratikus állampolgárságra nevelés szerepéről

Tervezett előadók:

Dr. Szalayné Dr. Sándor Erzsébet, az Alapvető Jogok Helyettes Biztosa, Magyarország / Mircea Cernov, Mozaik Közösségi Hub / Galambos Rita, Demokratikus Ifjúságért Alapítvány / Havasi Zoltán, Budapest Bike Maffia / Bíró Annamária, Tom Lantos Intézet / Yulia Pererva, Oktatási Főosztály, Európa Tanács

12:30-13:30 Ebédszünet

Délutáni program

13:30-15:30 Párhuzamos munkacsoportok

A résztvevők létszámától függően 4-6 párhuzamos munkacsoport vizsgálja behatóan az emberi jogi oktatást és demokráciára nevelést befolyásoló fő tényezőket Magyarországon. A munkacsoportokat

facilitátor segíti és 1-2 szakértő is jelen lesz, akik a témák hatékony megtárgyalását biztosítják. A munkacsoportok az alábbi kérdéseket fogják részben vagy egészben megtárgyalni:

- Az emberi jogi oktatás és a demokráciára nevelés paraméterei Magyarországon
- A magyarországi emberi jogi oktatás és demokráciára nevelés múltbeli és jelenlegi hasznos tapasztalatai
- Formális, nem-formális, informális: az emberi jogi oktatás és demokráciára nevelés formái és módszerei
- Az emberi jogi oktatás és a demokráciára nevelés az iskolában és a hivatalos tananyag szerepe
- A hivatalos szervek (ombudsmanok, minisztériumok, stb.) szerepe az emberi jogi oktatásban és a demokráciára nevelésben
- Kik a célcsoportok és hogyan lehet elérni őket?
- Együttműködési lehetőségek
- Az emberi jogi oktatás és a demokráciára nevelés finanszírozása és támogatása
- Az emberi jogi oktatás és a demokráciára nevelés hatásai
- Kihívások és akadályok az emberi jogi oktatás a demokráciára nevelés területén
- Lehetőségek a helyzet javítására

15:30-18:30 / Szociopoly – interaktív játék

A [Szociopoly](#) különleges interaktív társasjáték és színház is egyben. Kis településeken, szegénységben élő magyar családokról szól, akiknek az összes jövedelme segélyekből, alkalmi- és feketemunkából származik. A játék ideje alatt minden résztvevő szegény és érzi a kirekesztettséget. A játék által felszabaduló érzelmi energia segíti a játékosokat a szegénységben töltött mindennapok elviselésében. A nézők - akik a falu lakóit alakítják – dönthetnek: elfogadnak egy feketemunkát, befizetik a villanyszámlát, vagy kölcsönt kérnek az uzsorástól. Ha a résztvevők megtapasztalják a szegények életkörülményeit, és rájönnek, hogy mire elég a segély és a családi pótlék, elutasítás helyett talán szolidárisak lesznek

15:30 – 19:00 / Élő Könyvtár

Az előző évekhez hasonlóan az Élő Könyvtár a 2016-os Emberi Jogi Fórum és Börzén is helyet kap. Az Élő Könyvtár különleges eszköz, amely segít abban, hogy különböző sérülékeny, vagy hátrányosan megkülönböztetett csoportok tagjaival folytatott négy szemközti beszélgetés során mindennapos előítéleteinket felismerjük és a társadalmi sokszínűséget megbecsüljük. Az Élő Könyvtár lehetőséget nyújt a személyes tapasztalatszerzésre és a beszélgetések révén elgondolkodtat. Gyere és kölcsönözz a könyveinkből, de ne ítéld a borító alapján!

10:00 – 18:30 / Gyereksarok

A programon résztvevő szülők gyermekeiket a gyereksarokban hagyhatják. A gyerekekkel képzett oktatók foglalkoznak, és olyan, életkoruknak megfelelő játékokkal szórakoztatják őket, amelyeknek témája az emberi jogok és a demokrácia.